

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2013(68))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΑΝΑΛΙ Ρ.Ι.Κ ΕΝΑ)

Ημερομηνία Απόφασης: 11 Σεπτεμβρίου, 2013

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του ιδρύματος πιθανή παράβαση του άρθρου **18(B)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

18(B) Το Ίδρυμα απαγορεύεται να μεταδίδει προγράμματα που να περιέχουν πρόκληση μίσους βάσει φυλής, φύλου, θρησκείας ή εθνικότητας.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **22.7.2013** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του ιδρύματος εκτίθεται πιο κάτω στο υποστοιχείο 1:

1. Στις **19.6.2013**, μεταξύ των ωρών **15:30-17:30**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Μαζί στο ΡΙΚ**», το οποίο περιείχε **πρόκληση μίσους βάσει φυλής, θρησκείας ή εθνικότητας**, κατά παράβαση του άρθρου **18(B)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300 Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα κατά την διάρκεια του εν λόγω προγράμματος προβλήθηκαν τα εξής:

- **Η πολλή δημοκρατία τελικά είναι αρρώστια για ένα τόπο, η πάρα πολλή δημοκρατία είναι αρρώστια.**
- Θα επανέλθω γιατί είπες αν ζούσες στην Αθήνα θα ήσουν με την Χρυσή Αυγή.
- Βεβαίως θα ήμουν με την Χρυσή Αυγή και δεν φοβάμαι να το λέω Ελίτα αυτό το πράγμα.
- Πως μπορείς να είσαι με την Χρυσή Αυγή;
- Γιατί να μην είμαι με την Χρυσή Αυγή με ποιους να είμαι; Με το ΠΑΣΟΚ που οι μισοί είναι φυλακή; Με τη Νέα Δημοκρατία που οι άλλοι μισοί θα πάν φυλακή, με ποιόν με τον ΣΥΡΙΖΑ που παίζει πελλόν; είδαμε τι κάμνει, δηλαδή προχθές με την ΕΡΤ έπαιξε ένα παχνίδι ο ΣΥΡΙΖΑ ο οποίος άτε, δεν θέλω να μιλώ, εγώ θέλω να μιλώ μόνο για την Κύπρο.
- Άλλο το ένα άλλο το άλλο, Χρυσή Αυγή για μένα συνορεύει με τον εθνικισμό και οτιδήποτε σε εις –σμός δεν είναι καλό.
- Ναι εάν όμως σε ένα τόπο θέλεις τον οποιοδήποτε –ισμό τότε πρέπει να τον έχεις. Μην πηγαίνει το μυαλό μας συνέχεια όταν λέμε Χρυσή Αυγή ή φασισμός μόνο στο Χίτλερ ότι εσκότωσε και έκανε. Φασισμός υπάρχει και σε δημοκρατίες και φασισμός είναι και ο πεθερός σου που σου αγοράζει τον καναπέ και σου λέει «εντάξει μεν κάθεσαι συνέχεια πάς τον καναπέ» ή «έβαψα σου το σπίτι», έννεν φασισμός τούτο το πράγμα;
- Βεβαίως!
- Και μπορεί να είναι ο πιο δημοκράτης άνθρωπος. Και φασισμός είναι να πεις στο παιδί σου μην βγεις έξω.
- Γιατί Χρυσή Αυγή Κωστάκη, είσαι ένας δημοκράτης;
- Γιατί μου αρέσει αυτό το πράμα που κάνει η Χρυσή Αυγή τώρα στην Αθήνα. Δηλαδή όντως πήγαμε όλοι στην Αθήνα τα τελευταία χρόνια. Είδαμε ότι φοβάσαι να περπατήσεις στον Αγ. Παντελεήμονα, στην Οδό Αθηνάς, φοβάσαι και εγώ φοβάμαι. **Άμα περνώ από ένα δρόμο και με βλέπουν 800 ξένοι που δεν ξέρω τι έχουν κάνει στις πατρίδες τους,**

δεν είμαι ρατσιστής αλλά δεν μπορώ να βλέπω αυτό το πράμα. Δεν μπορώ να βλέπω να κάνεις έγκλημα, να είσαι φιλοξενούμενος μου, να σε ταΐζω, να σε ποτίζω να σου δίνω και τα τσιεκκούθκια και ξαφνικά εσύ να μην με σέβεσαι, γιατί εγώ σέβομαι και εγώ όταν πηγαίνω στον τόπο σου κύριε πακιστανέ και κύριε ινδέ και οτιδήποτε σέβομαι γιατί είμαι στον τόπο σου.

- Εμείς τους δώσαμε εναύσματα να μας σεβαστούν;
- Βαβαίως. Έχουμε γνωρίσει όλοι καλούς αλλοδαπούς για το όνομα του θεού.
- Θέλω να πω ότι ούτε εμείς, απλώς τους δεχόμασταν, απλώς ήταν ένα σχέδιο να τους δίνουμε όντως τσιεκκούθκια αλλά απ' εκεί και πέρα τα πράγματα τα αφήσαμε να ξεφύγουν όπως πάντα δίχως σχέδιο, δίχως πλάνο.
- Ναι αλλά έπρεπε κάποιος να σκεφτεί ότι εάν ένα παιδί έρχεται πολιτικός πρόσφυγας, που μπορεί να είναι αλήθεια, να είναι πολιτικός πρόσφυγας, κατατρεγμένος, έρχεται και έπαιρνε ας πούμε \$30 μισθό το μήνα στην πατρίδα του και ξαφνικά έρχεται εδώ και παίρνει \$3000 μισθό, εσφαλώς τούτος εν να πει εδώ είναι η γη της επαγγελίας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ρ.Ι.Κ κ. Θέμης Θεμιστοκλέους, με επιστολή του ημερομ. **30.7.2013** απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του ιδρύματος σχετικά με την εν λόγω υπόθεση. **(Παράρτημα Α')**

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά συμπεριλαμβανομένων των γραπτών θέσεων του ιδρύματος και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του σχετικού προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **19.6.2013**, μεταξύ των ωρών **15:30-17:30**, το ίδρυμα μετέδωσε το πρόγραμμα «**Μαζί στο ΡΙΚ**», το οποίο περιείχε πρόκληση μίσους βάσει φυλής, θρησκείας ή εθνικότητας, κατά παράβαση του άρθρου **18(B)** του περί

Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300 Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Σχετικά με την επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Ρ.Ι.Κ ημερ. **30.7.2013**, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Στον ισχυρισμό ότι το ίδρυμα δεν είχε πρόθεση ή σκοπό να προβάλει ρατσιστικά ή ξενοφοβικά σχόλια και ότι η έκβαση της εκπομπής δεν μπορούσε να προαποφασιστεί αφού αυτή ήταν ζωντανή και όχι μαγνητοσκοπημένη, η Αρχή τονίζει ότι το ίδρυμα εξακολουθεί να φέρει την ευθύνη για οιονδήποτε πρόγραμμα μεταδίδει, ανεξαρτήτως του αν αυτό είναι ζωντανό ή μαγνητοσκοπημένο.

Στον ισχυρισμό ότι ο καλεσμένος εξέφρασε καθαρά προσωπικές απόψεις, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αυτές υιοθετούνται από τη δημοσιογράφο ή το Ρ.Ι.Κ, η Αρχή συμφωνεί ότι οι απόψεις οποιουδήποτε καλεσμένου δεν υιοθετούνται από το ίδρυμα ή τον εκάστοτε δημοσιογράφο. Αυτό όμως από μόνο του δεν αποτελεί ελαφρυντικό, αφού το ίδρυμα παρέχει το βήμα μέσω του οποίου μεταδίδονται οι οποιεσδήποτε απόψεις και ειδικότερα, στη συγκεκριμένη περίπτωση που οι απόψεις του καλεσμένου πραγματεύονταν θέματα ρατσισμού και ξενοφοβίας, η Αρχή ανέμενε ότι το ίδρυμα θα ήταν ιδιαίτερα προσεκτικό.

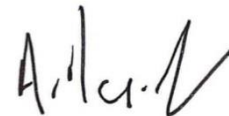
Στο σημείο που ο Γενικός Διευθυντής του Ρ.Ι.Κ αναφέρει ότι η επίδικη εκπομπή είναι μια εκπομπή ποικίλης ύλης με έντονο κοινωνικό χαρακτήρα στην οποία το Ρ.Ι.Κ μεριμνά όπως φιλοξενούνται επώνυμοι και ανώνυμοι με διαφορετικές απόψεις και θέσεις πάνω σε διάφορα κοινωνικά θέματα μείζονος σημασίας για να διασφαλίσει όσο το δυνατόν περισσότερο τον πλουραλισμό, η Αρχή σημειώνει ότι στην παρούσα υπόθεση διερευνάται μόνο το συγκεκριμένο πρόγραμμα, το οποίο μετέδωσε όσα καταγράφονται πιο πάνω, τη συγκεκριμένη μέρα και ώρα και όχι ολόκληρη η εκπομπή.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου **18(B)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο ίδρυμα το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλομένης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο ίδρυμα την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή καλεί το ίδρυμα, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2013(68))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ Ρ.Ι.Κ ΕΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 16 Οκτωβρίου, 2013

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

Απόντες: κ. Αρτέμης Αρτεμίου, Αντιπρόεδρος και κ. Μαίρη Κουτσελίνη, Μέλος, οι οποίοι ειδοποιήθηκαν κανονικά για τη συνεδρία αλλά δεν παρευρέθηκαν λόγω επαγγελματικής υποχρέωσης.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **11 Σεπτεμβρίου 2013** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του **Άρθρου 18(B)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300^A, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

18(B) Το Ίδρυμα απαγορεύεται να μεταδίδει προγράμματα που να περιέχουν πρόκληση μίσους βάσει φυλής, φύλου, θρησκείας ή εθνικότητας.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο Ίδρυμα το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο Ίδρυμα την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **25.9.2013** κάλεσε το Ίδρυμα, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

Το Ίδρυμα με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του κ. Θεμιστοκλέους ημερομ. **7.10.2013**, απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κύρωσης. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις απόψεις του Γενικού Διευθυντή του Ρ.Ι.Κ όπως προβάλλονται στην προαναφερθείσα επιστολή, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Στον ισχυρισμό που αναφέρει ότι *το ΡΙΚ έχει υποχρέωση να καλύπτει ραδιοτηλεοπτικά όλο το φάσμα των απόψεων, κάτι που συνεπάγεται την παροχή βήματος ελεύθερης έκφρασης στους προσκεκλημένους του άσχετα με την ιδιότητά τους και άσχετα με τις απόψεις που εκφράζουν, τηρουμένων φυσικά των εξαιρέσεων που ορίζει ο νόμος*, η Αρχή συμφωνεί και υπερτονίζει ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο προσκεκλημένος με τα λεγόμενα του και κατ' επέκταση το Ρ.Ι.Κ, έχουν προβεί σαφώς σε παράβαση της νομοθεσίας, αφού μεταδόθηκαν σχόλια που ξεκάθαρα περιέχουν πρόκληση μίσους βάσει φυλής, φύλου, θρησκείας ή εθνικότητας. Επιπλέον, η Αρχή θεωρεί ότι, όπως το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να καλύπτει και να προβάλλει όλο το φάσμα των απόψεων, με τον ίδιο τρόπο είναι συνάμα και υπεύθυνο για οτιδήποτε προβάλλει που παραβιάζει τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

Στον ισχυρισμό ότι *η Αρχή θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσο η απόφαση της στη συγκεκριμένη υπόθεση συνιστά παράβαση των δικαιωμάτων ελεύθερης έκφρασης και πληροφόρησης τόσο των προσκεκλημένων του ΡΙΚ όσο και του*

ίδιου του Ιδρύματος, η Αρχή θεωρεί ότι από τη στιγμή που οι απόψεις του καλεσμένου πραγματεύονταν ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως ο ρατσισμός και η ξеноφοβία, οι οποίες μάλιστα εκφράζονταν με τρόπο που είναι δυνατό να ενίσχυαν το μίσος απέναντι στο διαφορετικό, τότε τα όσα μεταδόθηκαν δεν συνιστούν ελευθερία έκφρασης αλλά κατάφωρη παράβαση της νομοθεσίας, ειδικότερα αν λάβουμε υπόψη και το γεγονός ότι η δημοσιογράφος δεν αντέδρασε σχεδόν καθόλου στα όσα λέχθηκαν. Απόψεις όπως Η πολλή δημοκρατία τελικά είναι αρρώστια για ένα τόπο, η πάρα πολλή δημοκρατία είναι αρρώστια και Άμα περνά από ένα δρόμο και με βλέπουν 800 ξένοι που δεν ξέρω τι έχουν κάνει στις πατρίδες τους, δεν είμαι ρατσιστής αλλά δεν μπορώ να βλέπω αυτό το πράμα. Δεν μπορώ να βλέπω να κάνεις έγκλημα, να είσαι φιλοξενούμενος μου, να σε ταΐζω, να σε ποτίζω να σου δίνω και τα τσιεκκούθκια και ξαφνικά εσύ να μην με σέβεσαι, γιατί εγώ σέβομαι και εγώ όταν πηγαίνω στον τόπο σου κύριε πακιστανέ και κύριε ινδέ και οτιδήποτε σέβομαι γιατί είμαι στον τόπο σο» είναι καταδικαστέες και καταπατούν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του Ιδρύματος για σκοπούς επιβολής κύρωσης, αποφασίζει να επιβάλει στο Ίδρυμα **το διοικητικό πρόστιμο των €3.000**, για την παράβαση του **Άρθρου 18(B) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300^A, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, που έγινε στις **19.6.2013**.

Το Ίδρυμα καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου